

Naciji vrgli čete s ruske fronte proti Amerikancem

V BALTIKU SE BIJE VELIKA ODOLOČILNA BITKA

Berlin priznava, da je Rdeča vojska prodrla v bližino glavnih mest Latvije in Estonije

LONDON, torek, 19. septembra. — Danes zgodaj zjutraj je berlinski radio poročal, da tri sovjetske armade, broječe nad pol milijona mož, drobiijo nemške linije v Estoniji in Latviji, kjer je v razmahu ena najsilnejših ofenziv te vojne, katere namen je končno stritje nacijskega Baltiku.

Medtem ko Moskva še vedno molči, pa je Berlin priznal, da se pripravljajo za naskok še četrta ruska armada na sektorju pri Narvi, s čemur bi se završil sovjetski načrt za pokončanje nemške sile, broječe 200.000 mož, ki straži severne dohode v Vzhodno Prusijo.

Strahovita borba

Nemški radijski komentator Alfred von Olberg je izjavil, da so bili vsi drugi boji, ki so se od sedaj vršili na vzhodni fronti, otroška igra v primeri z neslišno divjostjo, s katero besni sedanja borba v Baltiku.

Nemški komentator je priznal, da so Rusi v bližini Tartu napravili velik dvor v nemške linije in prodrli v bližini Tallina, prestolice Estonije, medtem ko se druge jedinice Rdeče vojske borijo blizu Baldone, ki leži samo 14 milj od latvijske prestolice Rige.

Nemci razorožili Slovence

Češkoslovaški časnikarski urad, ki je pred par dnevi naznanil spojitve Rdeče vojske z gerilci v Slovačiji, sedaj poroča, da so nacisti razorožili čete slovaške kvizlinške armade, ker jim več ne zaupajo.

Na Balkanu so čete Rdeče vojske dosele v močnem številu do jugoslovanske meje.

Rusi aretirali romunskega diktatorja

LONDON, 18. septembra. — V Moskvi je bilo danes uradno naznanjeno, da je bil romunski diktator, maršal Ion Antonescu, ki je bil odstavljen, ko je Romunija prestopila na zavezniško stran, izročen ruski visoki komandi.

Moskovski radio pravi, da utegne biti Antonescu "primeren kandidat za vključenje v listo vojnih kriminalcev."

"IVAN CANKAR"

Člani dramskega zbora "Ivan Cankar" so vabljani, da se udeležijo redne mesečne seje v sredo, 20. septembra, na kateri se bo razpravljalo o pripravah za igro "Deseti brat," ki se bo vršila v nedeljo, 8. oktobra.

DIREKTORJI S D D

Seja direktorja Slov. društvenega doma na Recher Ave., se bo vršila v sredo, ob 8. uri zvečer. Direktorji so prošeni, da se udeležijo polnoštevno radi razmotrivanja o prireditvi.

V ČETRTEK ZVEČER SE VRŠI VAŽNA SEJA ZA POMOC V LAUSCHETOVIM GOVERNERSKIM KAMPANJAM

Mr. Joseph Okorn, poznani javni delavec v naši naselbini, nam pošilja naslednje sporočilo:

Hitro se bliža čas jesenskih volitev. Vprašanje nastane, ali se zavedamo svoje narodne in državljanske dolžnosti? Ali bomo mirno čakali volilnega dneva, in še le takrat napravili križ pred imenom kandidata, ki želi postati ljudski zastopnik?

Po mojem skromnem prepričanju bi morali začeti takoj danes delovati v prid ljudi v katere imamo zaupanje, da bodo delovali pošteno v prid ljudstva v splošno.

Še posebno pa bi mi Slovenci morali napeti vse moči, da bo izvoljen naš splošno priljubljeni Frank J. Lausche za guvernerja države Ohio. Ne bomo v javnost kričali, da se v njegovih žilah pretaka slovenska kri, tega se zaveda vsak Slovenec. Vemo prav dobro, da v njem imamo državljani v državi Ohio moža, zmožnega za ta urad.

On je zmožen, pošten, in neustrašen napram vsem, ki bi radi izkoristili svojega bližnjega. Njemu nasprotna stranka deluje in finančno razsiplje, ker je bogatejša od one, ki podpira F. J. Lausche. Zpomnimo si oni stari pregovor, ki pravi: "Brez muje se čevlja ne obuje."

Mnogi od nas ne spadamo k nobeni politični organizaciji, pa bi radi pomagali na en ali drug način F. J. Lauschetu do zmage, in ker je že v preteklosti obstajal nekaj nepolitičen odbor v 23. wardi za izvolitev F. L. Lausche za župana mesta Cleveland, se tudi sedaj, ob tej priložnosti lahko veliko dobrega napravi gmočno in finančno.

Komur je v srcu in ima količjak dobre volje za pomoč v tem oziru, naj pride na sejo, katere se bo vršila v četrtek, 22. septembra ob 8. uri zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., staro poslopje, št. 3.

Vas narodno pozdravlja in vabi k obilni udeležbi,

Joseph Okorn

Umazana gonja proti delavski politični akciji v kampanji za poraz Roosevelta

Amerika se danes nahaja v boju za popolno narodno edinstvo in za boljši svet potom mednarodne organizacije vseh svobodoljubnih narodov, ampak sodeč po kampanji, katero vodi burbonci v Dewey-Brickerjevem taboru, ti ljudje o tem očitno niso nikdar slišali.

Trenirani pisarji republikanskega žurnalizma spreminjajo predsedniško kampanjo v navadno umazano gonjo, ki je naperjena proti CIO delavski politični akciji in v tej zvezi na vse mogoče načine netiljo mržnjo in sovraštvo proti vsem Amerikancem tujezemskega porekla.

Sidney Hillman

Propagandna strategija republikanske reakcije si je izbrala za svojo tarčo Sidney Hillmana, predsednika CIO odbora za politično akcijo, in kot izgleda, je veliko vprašanje, katerega imajo odločiti ameriški državljani 7. novembra, niso kvalifikacije Roosevelta ali Deweja za predsednika Zed. držav, temveč dejstvo, da Hillman ni bil rojen v tej deželi, temveč v Rusiji.

Burbonski blitzkrieg proti Hillmanu in delavski politični akciji za Roosevelta je odprlo časopisje notoričnega časnikarskega magnata in nacističnega prijatelja Hearsta, v katerem je

Fulton Lewis jr. predsednika CIO politično-akcijskega odbora označil kot "malega, v Rusiji rojenega Sidney Hillmana, ki se je udeležil ruske revolucije za strmoglavitev carizma, predno je prišel v to deželo."

"Ohio State Journal" je dne 29. julija sledil s sledečo krilatitico: "Hillman, ki je bil rojen v Rusiji in preživel prvih dvajset let svojega življenja v komunističnem Baltiku, seveda ne poznata ameriškega ljudstva."

Na isto noto je udaril 6. avgusta Louis Bromfield, zagrižen nasprotnik Roosevelta, ki je posvetil Hillmanu eno polno kolo, v kateri je "ugotovil", da je Hillman bil rojen v inozemstvu in da živi v velemestu.

Jack Kroll, krajevni ravnatelj CIO politične kampanje, je te dni podal izjavo, v kateri opozarja, da je gonja proti Hillmanu del sistematičnega načrta za razdvajanje ameriškega ljudstva v imenu plemenske in narodnostne nestrpnosti.

"Ta propaganda se ne more smatrati enostavno za glupo lajanje posameznih žurnalistov proti enemu izmed CIO voditeljev," je izjavil Kroll. "Mr. Hillman ni nikdar skušal zakriti svojega porekla, in v predmet ni zainteresiran noben inteligenten Amerikanec."

"Dejstvo, da se ta propaganda pogreva od dneva v dan, dokazuje, da se gre za dobro premišljen načrt. To netenje plemenskih in narodnostnih predsodkov je napad na vse Amerikance, ki so tujezemskega porekla. Hitlerja, ki se je nekoč bahal, da bo porazil Ameriko z zanetjem sovraštva med posameznimi skupinami ameriškega naroda, mora v uri njegove stiske tako početje gotovo navdajati z zadovoljstvom."

"Ampak kot izgleda, so revolucija - žurnalisti pripravljeni prevzeti odgovornost celo za tako nečedno opravilo, samo da po-

Kratke vesti

KANADSKE IZGUBE ZNASAJO 51,038

OTTAWA, 18. septembra. — Tu je bilo danes uradno naznanjeno, da vojne izgube Kanade so do 31. julija šteje 51,038 mož, kar pomeni naraščanje za 4,844 v teku enega meseca.

VESTI O HITLERJEVIH PRIPRAVAH ZA BEG

LONDON, 18. septembra. — Vesti iz Stockholma so danes poročale o Hitlerjevih pripravah za beg, toda niso edine v tem, kako namerava Hitler zbežati. Ena vest pravi, da je za Hitlerja in njegov štab pripravljeno 10 velikih letal, neka druga vest pa trdi, da je dal Hitler zgraditi posebno podmornico, s katero bi bil sposoben zbežati na Japonsko.

5 TISOČ JAPONCEV UBITIH NA PALAUSU

PEARL HARBOR, 19. septembra. — Uradno se poroča, da so ameriške sile pri invaziji otočja Palaus eble 5,543 japonskih vojakov. Ameriški marinci so včeraj zavzeli glavno mesto na otoku Pelelu in odbili vse sovražne napade.

KAKO SE OBNASAJO NEMŠKI CIVILISTI

STOLBERG, Nemčija, 18. septembra. — Nemški civilisti v okupiranem ozemlju se v splošnem vedejo napram ameriškim vojakom hladno in "korektno". Izjema so edino otroci do 10. leta in videlo se je posamezne mlajše ženske, ki so se nasmejale ameriškim vojakom. Stališče ameriških vojakov je na kratko označil neki ameriški častnik, ko je rekel: "Mi nismo tukaj kot kandidati za kongres. Osebnost mi je malo mar, kaj mislijo o nas, samo da nam gredo s pota."

PROGRESIVNE SLOVENKE ŠTEV. 2

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovenk se vabi na sejo, ki se vrši v sredo, 20. septembra. Pričetek ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih SND.

NA OPERACIJI

V Huron Rd. bolnišnici, kjer se je podvrnil operaciji, se nahaja rojak Joe Sedej, stanujoč na 713 E. 160 St. Obiski začasno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Miller ostavlja Gornika kot vardnega vodjo

Včeraj se je zvedelo, da je predsednik demokratske okrajne organizacije, Ray T. Miller, odstavil Johna Gornika, glavnega deputy klerka na okrajni sednji, kot vardnega voditelja v 23. vardi in imenoval na njegovo mesto bivšega councilmana Johna Novaka. Miller je rekel, da je to storil v interesu "harmonije v stranki."

Izgleda, da bo Novak kot vardni vodja igral vlogo "general brez vojske", kajti precinktni načelniki so vsi na Gornikovi strani. Večja zmeda in pospešijo svojo kampanjo sovraštva proti predsedniku Rooseveltu.

Kralj Peter se postavil odločno na stran maršala Tita

LONDON, 12. septembra (O.N.A.) — Danes je kralj Peter preko radia pozval vse patriotično misleče ljudi v Jugoslaviji, naj se pridružijo brez odloga Narodni osvobodilni vojski maršala Tita, ter je obenem posvaril vse one, ki bi "ostali gluhi vspricho tega poziva", da ne bodo mogli uiti sramoti, da se jih ožigosa kot narodne izdajalce.

Nedić ožigosan

Mladi kralj je porabil to priliko, da se je obrnil tudi proti Nediću, ki je kot kvizling v Beogradu skušal ustvariti zmešnjava in varati ljudi s tem, da je v nekem nedavnem govoru zaključil svoja izvajanja s klicem: "Živijo kralj Peter!"

Kralj Peter je označil to postopanje generala Milana Nedića kot poskus, da bi "opravičil svoje sodelovanje s sovražnikom in izzval neslogo med našim borbenim narodom — in to ravno v najtežjih dneh naše zgodovine."

Mihajlovičeva zvezda je zatonila

Poznavalci jugoslovanskih razmer so prepričani, da bo ta odkrita zaslomba, katero kralj daje politiki vlade ministrskega predsednika dr. Šubašića, zelo podprla politiko sodelovanja z maršalom Titom. To bo moralo podreti še zadnje iluzije vseh onih, ki v Srbiji podpirajo sodelovanje s sovražnikom ali pa onih, ki so še vedno pričakovali, da bi mogel general Draža Mihajlović, četniški vodja in propali vojni minister, še v zadnji uri napraviti čudež, in le še prerasti maršala Tita.

Novi grobovi

MATH VALENTIČ

Včeraj ob 3. uri popoldne je umrl pri delu za srčno hibo Math Valentič, star 57 let, stanujoč na 6509 Edna Ave. Zaprosen je bil pri Brown Fence Co. Pogreb se bo vršil iz Zakrajskega pokopnega zavoda. Podrobnosti bomo poročali jutri.

BERNARD UKAJANC

V mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan pred tremi dnevi iz zavetišča za brezdomce, je v ponedeljek zjutraj umrl Bernard Ukajanc, samski, star 78 let. Bil je dobro poznan po naselbini, ker je veliko let vozaril s konji pri kontraktorjih. Doma je bil iz Klečeta, fara Smihel pri Žužemberku. Več let je stanoval na 1422 E. 63 St. in nekdanje bil član društva Slovenija. Pogreb se bo vršil v četrtek dopoldne iz pokopnega zavoda A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Za pogreb bodo skrbeli prijatelji pokojnika.

NESREČA

Mrs. Angela Benčin, Shawnee Ave., je v soboto padla doma po stopnicah tako nesrečno, da si je zlomila roko. Odeljano je bila v Emergency Clinic bolnišnico na Five Points. Nahaja se v sobi št. 14, v 2. nadstropju, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

VSI SOVRAŽNI PROTINAPADI SO BILI ODBITI; BRITSKE IN ZRAČNE ČETE NA NIZOZEMSKEM SPOJENE

LONDON, torek, 19. septembra. — Druga britska armada se je včeraj trdno spojila z zavezniško zračno vojsko 10 milj daleč v notranjosti Nizozemske, medtem ko so Nemci včeraj vrgli v boj na zapadni fronti svoje najboljše čete, katere so potegnili z ruske fronte.

Puške in bajoneti so včeraj igrali vodilno vlogo v napadu zračne infanterije v notranjosti Nizozemske, ki se je končal s trdno spojitvijo med padalno pehoto in britskimi četami. Nemci, ki so bili od zračnega napada popolnoma presenečeni, so si desperatno prizadevali, da bi uničili mostove in druge komunikacijske naprave, predno so prihiteli zračni infanteriji na pomoč tanki druge britske armade.

Nemški odpor raste

Nemci so očitno spoznali, da gre za vdrtje v srce Nemčije in zaključnje vojne. Borijo se z izdatnejšo artilerijo in večjo ljutostjo kot kdaj prej na vseh sektorjih fronte — v Holandiji, Belgiji, Nemčiji in Franciji. To je bilo prvič, da so bile vržene v boj na zapadni fronti čete, ki so bile potegnjene s prednjih linij na ruski fronti.

Nemci na Norveškem se nahajajo v obupnem položaju

STOCKHOLM, 11. septembra (O.N.A.) — Dobro informirani krogi pričakujejo, da bodo Rusi v kratkem začeli ofenzivno akcijo v severovzhodni Norveški, ter da bodo tam začeli preganjati one Nemce, ki so morali evakuirati severne predele Finske po njenem premirju z Rusijo, evakuacija, ki se vrši preko mesta Kirkenes. Približno teden dni je tega, kar se je nahajalo v severovzhodni Norveški, v takozvani Finnmark in v distriktu Troms, približno 25.000 nemških vojakov, toda od tega časa sem so pripeljali v te kraje velikanske količine materiala in tudi mnogo vojaštva iz severne Finske.

Nemci nimajo ladij za evakuacijo

Zelo veliko vprašanje pa je, da-li bodo vsi ti Nemci sploh še kdaj videli Nemčijo. Severni predeli Norveške nikakor niso pripravljeni za stalno bivanje armade, ki šteje zdaj morda 100.000 mož — a poleg tega se bo še začela polarna noč že v kratkem, približno v dveh ali treh tednih. Malo je upanja zanje, da bodo mogli biti evakuirani preko morja, kajti Nemci so na morju veliki reveži, primanjkuje jim ladijskega prostora, a ruska in britanska vojna mornarica bo prežala na vse take transporte. Imajo pa precejšnjo zalogo hrane in municije ter orožja, baje dovolj za dobo dveh ali celo treh mesecev.

Malo odpora, ako pride do invazije

V južni in centralni Norveški

Te nemške čete so bile poslane v luti boj, ki divja za mesto Aachen. Tudi nemška zračna sila je včeraj nastopila v večjem številu in z večjo vzdržnostjo kot še malokdaj od dneva invazije.

Ameriške čete 20 milj od Koelna

Toda navzlic svojem naporu, se sovražnik počasi umika. Berlinski radio je včeraj priznal, da so bili nacisti vrženi nazaj do mesta Duren, ki se nahaja samo 20 milj zapadno od Koelna, četrtega največjega mesta v Nemčiji.

Amerikanci so tudi nekoliko napredovali vzhodno od Stolberga, šest milj od mejnega trdnjavskega mesta Aachen, ki se delno nahaja v rokah prve ameriške armade, in zdrobili vse protinapade, ki so jih vodili tanki.

Louis S. Kalin, Radioman 2/c, sin Mr. in Mrs. Louis Kalin, 19450 Ormiston Ave., Euclid, O., je prišel domov na dopust iz Južnega Pacifika. Pri mornarici se nahaja preko treh let, in sedaj je prvič prišel domov v 14 mesecih.

KAMPANJSKA SEJA

V sredo, ob 8. uri zvečer se vrši v Slov. društvenem domu, na Recher Ave., seja Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora. Podani bodo računi zadnje prireditve in vršila se bo razprava o registraciji. Člani so prošeni, da se seje gotovo udeležijo.

se nahaja približno 75.000 nemških vojakov — tako vsaj pravijo najbolj informirani krogi. Razven tega je treba upoštevati še približno 10.000 uboroženih kvizlinških čet in najmanj 50.000 nemških civilistov. Nemške okupacijske čete v teh predelih so precej skopnele, toda v zadnjem času se Nemci niso upali več pošiljati svoje vojaštvo ven in zmanjšati svoje posadke.

Nemški general Nikolaj von Falkenherst še vedno govori o borbi do zadnjega — toda Norvežani ne verjamejo, da se bodo Nemci dolgo upirali, ako bi prišlo do tega, da zavezniški izkrcajo svoje vojske na obrežjih Norveške.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalecu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Donald Bell:

BALKANSKA ZVEZA IN RUSIJA

Brza osvoboditev Francije je nekoliko zasenčila dogodek velikega zgodovinskega pomena—osvoboditev Balkana. Ruski pohod osvobaja dežele ne le nemškega jarma, temveč tudi njih lastnih vladajočih klik, ki niso bile nikdar po duhu oddaljene od nacizma. Radi tega je to, kar se dogaja, revolucijski pokret, ki bo na koncu svojega razvoja pometel s takozvano balkanizacijo držav na jugovzhodu Evrope.

Kaj to pomeni, utegne marsikdo prezreti. Mnogo Amerikancev si bo mislilo—kaj nas briga, kaj se godi tam v mali Bolgariji z njenimi 7 milijoni prebivalcev, ali Grčiji, ki jih tudi nima več, ali celo Albaniji s komaj enim milijonom? Tudi Romunija, Madžarska in Jugoslavija, vsaka s približno 15 milijoni prebivalcev se zde nevažne za ustroj bodočega sveta.

Toda to so stare ideje. Balkan kot politična praznina in vir neprestanih težav in skrbi za Evropo in svet se ne bo več pojavil v povojni dobi, kajti v teku je revolucionarno gibanje, ki bo preustrojilo ves ta prostor od več kot 340,000 kvadratnih milj in združilo balkanska prebivalstva od preko 60 milijonov duš. Pričakovati moramo, da se bo rodila balkanska federacija, ki bo potencialno močnejša od Francije, ki ima 212 kvadratnih milj in le 42 milijonov prebivalcev. Taka država pa bo dovolj silna, da postane važna za vse velesile, in tudi za Ameriko samo.

Morda bo kdo trdil, da je prebivalstvo Balkana izključno kmečko in da njeno zaostalo prebivalstvo ne utegne igrati nobene vloge v zidanju novega sveta. Toda nikjer ni rečeno, da bodo te dežele ostale na svoji sedanji stopnji razvoja. To je bogat svet—z bogatimi ležišči premoga, železa, bakra, mangana, kroma, živega srebra in petroleja.

Vrhu tega pa so balkanski narodi čudovito spretni delavci. Na noben način niso manj spretni kot ruski mužiki, katerim je svet tudi odredkal industrijske sposobnosti, ki so pa pokazali vsemu svetu, kaj se da ustvariti v teku komaj dveh desetletij. Sicer pa tudi ni res, da na Balkanu ni industrij. Rudarstvo je že zdaj zelo razvito, industrijalizacija je že na potu, a tekom vojne so Nemci prenesli v balkanske kraje tudi precej svojih industrij, deloma, da se izognejo letalskim napadom, deloma, ker so hoteli na licu mesta predelati izkopano rudo, in da izkoristijo lokalne delavske sile.

Edino-le od politične in socialne strukture teh dežel je odvisno kako hitro bo napredovala industrijalizacija teh dežel. Dokler je bilo tu 6 različnih in antagonističnih držav, so bile seveda le igrače v rokah velikih sil. Ko je bila Turčija izpodrinjena iz Balkana je nastala rivaliteta med Avstrijo in Rusijo, ki je povzročila prvo svetovno vojno. Posledica je bila, da sta bili obe potisnjeni iz Balkana ven, a na njuno mesto sta stopile Francija, Italija in Nemčija. Pakt v Muenchenu je pregnal Francijo. Chamberlainova garantija Romuniji je bila poskus Anglije, da si pridobi nekaj kontrole na tem ozemlju, toda poskus se je ponesrečil. Zdaj je bila položena Italija s svojim polomom. Nemčija, ki je bila na Balkanu kot naslednica Avstrije, bo v nekaj tednih popolnoma poražena in bo tudi izginila iz pozorišča. Neizogibno je vsled tega, da bo Sovjetska Unija prišla na Balkan kot vodilna sila.

Kar je ogromne važnosti—velika in značilna sprememba—je to, da topot vodilna vloga Rusije na Balkanu ne bo imela nobenih nasprotnikov. Od turških časov sem bo to prvič v zgodovini, da na Balkanu ne bo nasprotujočih si vplivov, izvzemši morda Grčijo in Egejske otoke. Nemčija in Italija bosta definitivno izpodrinjeni. Francija bo imela dovolj skrbi, da si obdrži svojo pozicijo kot kolonialna država, Anglija pa na Balkanu ni nikdar imela toliko interesov, da bi radi njih utegnili tvegati spor z Rusijo. Zedinjene Države pa tudi ne bodo šle tekmovati s Sovjeti v ozemlja, kjer nimajo nobenih

drugih trgovskih interesov kot romunski petrolej, ki je le neznamenat del petrolejskih polj, ki so pod ameriško kontrolo.

Balkanske dežele pa se same ne morejo protiviti ruskemu vplivu, ne glede na to, da bodo najbrže same rade sprejele ruski vpliv. Rusi imajo dobre zaveznike v vseh balkanskih deželah. Prvi je tu maršal Tito s svojimi partizani. Potem pride grška EAM, slabejša, toda čisto slična Titovemu pokretu. Na Bolgarskem in tudi v Romuniji obstojajo med kmečkimi prebivalstvom močne komunistične partije. Kar se Madžarske tiče, pa je brez dvoma, da bodo po vojni veleposestva izginila v revolucionarnem pokretu, ki bo pometel s fevdalizmom, zastarelo socialno formo, ki ne bo mogla preživeti svoje zveze z Mussolinijem in Hitlerjem.

Kako ogromna je sila teh revolucionarnih pokretov na Balkanu, je razvidno iz dejstva, da so jih skozi četrto stoletja zaman zatirali najprej kralji in stare reakcionarne klike, pozneje pa domači fašisti s pomočjo Hitlerjeve Gestape. Kljub temu so danes krepkejši kot kdaj koli prej. Njih cilj ni komunizem, vsaj v pogledu kmetijstva ne, temveč neka nova oblika kmečke demokracije s socializacijo vseh velikih industrij. Prišlo bo do spoja med zahodno demokracijo in sovjetskim sistemom. Vsekakor pa se bodo opirali pred vsem na Rusijo, ker nika- kor ne bodo hoteli dosedanjega načina industrijalizacije, ki je bila le eksploatacija po tujem kapitalu. Ako izrazi- mo to z drugimi besedami—pričakovati ni priključitve Balkana k Sovjetski Rusiji kot nove sovjetske republike, pač pa, da se bo rodila nova država, ki se bo naslanjala pred vsem na Rusijo.

Iz zadnjih dogodkov na Balkanu je razvidno, kako namerava postopati Sovjetska Rusija. Romunskega kralja na primer, niso pahnili s prestola s silo, temveč so ga spravili v položaj, v katerem mu ni preostalo ničesar drugega kot, da sam svojo prejšnjo prevrže usmerjenost svoje države. Poklicati je moral starega kmečkega vodjo Juliu Maniu in celo-preganjanega vodja romunskih komunistov, ki je danes na čelu romunske mirovne delegacije kot minister brez portfelja. Bolgarska vladajoča klika je sicer poskusila uiti potrebi, da gre isto pot, toda bilo je zastoj, akoravno Bolgarska dejansko ni bila v vojni s Sovjetsko Rusijo. V teku komaj par tednov je Bolgarija menjala svojo vladno trikrat in je od Bagrianova zlezla do Georgijeva, ki zdaj ne predstavlja pravzaprav le nove vlade, temveč že nov režim, ki je popolnoma sličen Titovemu.

Dosedanji razvoj stvari je pokazal 3 važne posledice ruskega prodiranja na Balkan: prvič, da so se pojavile slične vladne organizacije v vseh balkanskih deželah, in da bo Madžarska brez dvoma sledila čim bodo Rusi zasedli Budimpešto. Drugič, da je postalo Črno morje rusko jezero. Rusi ne bodo nikdar več dovolili, da postane romunsko pristanišče Constanca ali bolgarska Varna ali Burgas, izhodišče za novo invazijo proti njenim pozicijam na Krimu. Tretjič, pa je vpliv teh dejstev na politično situacijo Turčije.

Turčija ima skupno mejo z Rusijo od Kavkaza. Na Črnem morju je bilo dozda vedno mogoče, poklicati druge pomorske sile na pomoč proti Rusiji. Toda danes stoji stvari take, da Anglija najbrže ne bo več zahtevala, da obdrži svoje možnosti v Črnem morju, kajti danes tam ni več nobenih angleških interesov. Turčija bo v bodoče za Rusijo le še mala neprijetnost, ker bi ji mogla zapreti dohod v Sredozemsko morje, toda Rusija bo brez dvoma gledala na to, da to nevarnost odpravi, tako ali tako. Turčija si je zaigrala vse možnosti, da bi govorila s poudarkom na mirovni konferenci. . . Vzroki turškega okle- vanja so bili notranji. Posledice bodo pa zunanje poli- tične.

Nova velesila, ki bo mogočen faktor, vstaja na jugovzhodu Evrope — Balkanska federacija, ki bo pod vodstvom Rusije. Turčija bo pa najbrže igrala slično vlogo v Mali Aziji. Tako bo vse ravnovesje sil v vzhodnem delu Sredozemlja spremenjeno.

UREDNIKOVA POŠTA

Anton Jankovich:

Kratko poročilo o vtisu prve konvencije SANSa

Cleveland, Ohio. — Konven- cija SANSa se je pričela, kot je bilo že poročano, ob 9. uri dopoldne dne 2. septembra. Po- cerilni odbor je bil točno na mestu že ob 8. uri, da je spre- jemal poverilnice delegatov in od- bornikov, ki so prihajali iz raz- ličnih krajev širne Amerike. Naj- več jih je dospelo zjutraj za so- botno, nekateri pa že v petek.

Konvencijo je otvoril pred- sednik eksekutive Ethin Kri- stan s kratkim in imponentnim

nagovorom. Nato je delegatinja št. 39, Mrs. Antoinette Simič, zapela ameriško himno, na klat- vir jo je pa spremljal naš pes- nik Ivan Zorman.

Poverilni odbor poroča po svojem članu Frank Cesen, da je večina polnomočnih dele- gatov in delegatinj ter članov šir- šega odbora navzočih, da pa je poverilni odbor našel nekaj ne- podpisanih poverilnic. To se ure- di in prizadete potrdi kot pol- nomočne zborovalce v zadovolj- stvo vseh.

Nato je prečitan in sprejet konvenčni red. Prvi je pozdravil konvencijo Leo Kušlan, pred-

sednik clevelandske in najbolj napredujoče podružnice SANSa št. 39. Nato se je prešlo na vo- litev konvenčnega predsednika, dveh podpredsednikov, tajnika in zapisnikarja. Izvoljeni so bili sledeči: Za konvenčnega pred- sednika sta bila dva kandidata — Anton Zbašnjik, glavni taj- nik A. B. Z., Elly, Minn. in član širšega odbora, ter Joseph Za- vrtnik, New York, sin ranjkega Jožeta Zavrtnika, dolgoletnega glavnega urednika Prosvete. Iz- voljen je bil Zavrtnik. Podpred- sednikom sta bila izvoljena Mrs. Josephine Zakrajšek, gl. tajni- ca Progresivnih Slovencev, Cle- veland, Ohio, in Fred Vider, glavni tajnik S. N. P. J., Chicago, Ill. Konvenčnim tajni- kom pa je bil izvoljen Mirko G. Kuhel, tajnik SANSa in gl. bla- gajnik S. N. P. J., iz Chicago, Ill., zapisnikarjem pa je bil iz- voljen Jakob Zupan, soprog Katke Zupančičeve (Zupan).

Po izvolitvi konvenčnih urad- nikov se je prešlo na poročila eksekutivnih uradnikov. Prvi je poročal o svojem delovanju predsednik Ethin Kristan. Pred- no je pričel, ga je vsa zbornica stoječ pozdravila z burnim a- plavdiranjem. S tem je zborni- ca dala duška svojim čustvom za njegovo veliko in pošteno de- lo ves čas, odkar obstoji SANS, vzlic temu, da je bil šestkrat grdo napaden in oblaten od strani umazanih in zagriženih nasprotnikov SANSa. Tako bur- no in iskreno so bili pozdravlje- ni vsi uradniki eksekutive: Mir- ko Kuhel, ki je tudi bil tarča umazanih napadov v "A. D.", Vincent Cankar, blagajnik, in Janko N. Rogelj, direktor pu- blicitete

Ko je drugi dan prišel v dvo- rano častni predsednik in naš ameriški pisatelj Louis Adamič, pa je bil vse še bolj živo. Bil je tako iskreno in burno aplav- diran, da kaj takega še nisem podpisani videl in slišal. To mi bodo potrdili vsi navzoči. Kaj more biti v večje zadoščenje tem narodnim delavcem, ki so bili takokrat napadeni, kot na- dušeno sprejetje zborovalcev? Zelja naša bi bila, da bi bili ti strupeni nasprotniki navzoči, pa jih ni bilo — zbal so se in se poskrili kot kafe, ha, ha! — Sram jih je.

Vseh zborovalcev je bilo med 127 in 130. Več delegatov in posebnih članov širšega odbora ni bilo navzočih in sicer največ radi oddaljenosti in nujnega de- la, nekaj jih pa ni prišlo radi nasprotstva, ker so bili našutni ni po gotovih listih in padrih, itd. Ampak kar jih je prišlo, so bili v splošnem zanesljivi, prid- ni, delavni in odločni. Bila je pretežna večina starih delav- skih bojevnikov. Med zboroval- ci smo imeli tudi enega gospoda duhovnika, Rev. M. Kebe, žup- nika slovenske fare v Pittsbu- rghu, Pa., ki je bil navzoč kot član širšega odbora, ter se zelo razlikuje od drugih naših reve- rendov s stališča SANSovega programa in partizanov. Rev. Kebe je tudi aktiven kot bla- gajnik podružnice v Pittsbu- rghu.

Tudi več drugih iz katoliške- ga tabora je bilo videti tu, pa kot je bilo mogoče razbrati so se strinjali s SANSovim pro- gramom. Torej, dobrodošli! Ne- kateri teh so bili izvoljeni v go- tove odbore in upanje je, da ne bo nihče vrtal od znotraj, kaj- ti sedaj se ne bo mogel nihče iz- govarjati, da ni vedel kakšen program je pri SANSu.

Z govori sta pozneje prišla konvencijo pozdraviti Leo Kr- zyski, predsednik Vseslovenske- ga odbora, in Rev. Maletič, srb- ski svečenik, tajnik ZOJSa. Oba sta zanimala in dobra govorni- ka. Prvi je govoril v splošnem o današnjih razmerah, in sicer

v angleščini. S Kristanom sta si stara prijatelja, in radi tega sta se prav pristočno pozdravila in objela kot stara delavska vodi- telja, tako da se nam navzočim je skoro milo storilo. Oba sta sivolasa 76-letna starčka, a še tako sveža in fina govornika. Drugi govornik, svečenik Maletič je govoril v srbsčini tako prepričevalno, čisto in razložno, da se je kot prvi govornik, tudi on priljubil navzočim poslušal- cem. Oba sta napravila zelo do- ber vtis in marsikateri se je iz- razil, da bi bilo treba še veliko takih mož. Da, treba bi jih bi- lo, posebno med duhovniki in svečeniki. Kot člana konvencije, oziroma širšega odbora, sem vi- del navzočega tudi Louis Zeleznikarja, iz Jolietta, Ill. On je steber v katoliškem taboru, am- pak možak ima odločno in is- kreno srce za naš narod in za našo osvobodilno armado v sta- ri domovini.

(Nadaljevanje)

Kampanja Dem. stranke

Cleveland, Ohio. — V sredo, 20. septembra bo uradno otvor- jena kampanja Demokratske stranke Cuyahoga okraja za po- novno izvolitev predsednikom Združenih držav Franklin D. Roosevelta in guvernerjem dr- žave Ohio, našega spoštovane- ga Slovenca clevelandskega žu- pana Frank J. Lausche, kakor tudi vseh ostalih kandidatov na demokratski listi.

Številke volilnega urada ka- žejo, da je preko 200.000 držav- ljanov Cuyahoga okraja izgu- bili pravico voliti pri prihodu- njih volitvah in pravico voliti bodo imeli le ako se ponovno registrirajo. Veliko je tudi ta- kih, ki so se priselili sem iz dru- gih krajev in se niso registrira- li. Tukaj čaka veliko dela, da se vse te državljane na en ali dru- gi način opomni na registraci- jo, katere zadnji dan bo 9. okto- bra. V polni zavesti, da je zma- ga ali poraz predsednika Roose- velta, župana Lauscheta in o- stalih demokratskih kandida- tov odvisna od teh 200.000 držav- ljanov, ki so zgubili pravico do volitev, je načelnik demo- kratske stranke Ray T. Miller naročil vsem vardnim vodjem in precinktnim načelnikom od- preti intenzivno kampanjo v svrhu registracije.

Odbor za politično akcijo bo tudi sodeloval z delom pri re- gistracijski kampanji.

Da se organiziramo za to ve- levažno delo, sklicuje demokrat- ski klub 32. varde sejo vseh članov kluba, posebno pa pre- cinktnih načelnikov, delavcev v volilnih kočah, političnih delav- cev, članov odbora za politično

akcijo in vseh, ki so nam pri- pravljeno pomagati pri kampa- nji za registracijo.

Seja se vrši v sredo 20. sep- tembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 7:30 zvečer. Ako vam le ko- likaj časa dopušča, pridite in pomagajte pri tem delu, da se vse p. možnosti registrira in premeni naslove. Natančni po- datki bodo podani na seji. Pri- dite na sejo, če ste član ali pa ne, ker ste dobrodošli.

John Rožanc, vardni vodja 32. varde.

Slike v sredo

Cleveland, Ohio. — Na ja- vre tako ali drugačno, sub- ai mokro, predstava slik se bo vršila vseno v sredo 20. sep- tembra. Ako bo z vremenom vse O. K. bo predstava na vrtu, če bo pa dež ali hladno, bo pa pred- stava v dvorani nove šole na Glass Ave.

Predstava bo zavzemala to- pot v glavnem tve slike: Ka- se gre sedaj v domovini za pol- sko deželo, bomo videli sliko ste dežele, Varšavo z domači- mi v mirnih časih. Zelo fina je ta slika. Dalje pa bodo pokazali kulturni vrtovi, v katerih se ravno letos vršijo takozvana v- biskovanja vrtov več narodov, kakor smo imeli tudi mi za Si- mon Gregorčiča.

Kateroga zanima zavest na- rodov in njih krasne narodne noše, naj se vdeleži.

Potem se bomo spomnili na- naše drage, ki so že odšli od- nas: Simon Bizjak, Lavstov- sinček, in Anthony Skully. Tudi pa, ki so si obljubili do smrti veselo in srečno živeti bodo še deči pari: Zobeč, Hrastar—V- vak, Tomšič—Hren, Wess—V- vak, Lenarčič—Cimperman, O- berstar—Debeljak. Med roditel- mi na vrtu pa sledeče: Posu- nik, Nadvod, Pristavec, Zadnik, Ferkul, Sterle na Dibble, Or- žem in Stanonik. Dalje še voj- ska v Grčiji, ter še kaj več ako- bo čas na razpolago. Bodite ta- ni. Začetek bo točno ob 8. uri. A. G., prirednik

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

"Pa dolgo traja," izpregovori tuje zase. "Moral bom čaka-

"Beli je in pa državljane," odgovarja si Diaz, ki je po jeziku takoj poznal, koga ima pred seboj. "Nosi črni nož in pa puško, za katero bi stavil, da ni slab strelec. Čemu pa se preoblači kot rdečkožnik?"

Indijanec je ležal tako blizu tuja, da bi ga bil lahko z roko dosegel. Ko bi bil Diaz vedel, da je Rdečeročnik, zlo- glasni ropar travniski, gotovo bi ne bil zdaj nekaj korakov molče in tiho nazaj lezel. Pa ga ni poznal, in zato je sklenil, da bo natiho počakal daljnega razvoja.

V daljavi je gorelo še zmeraj plamenoma, da je bilo vse nebo rdeče. Indijanci so bili vozovno ogrado, zlatokalcevi zažgali. Zdaj začne Diaz prihajanje človeških stopinj in žvižg, ki ga je Rdečeročnik vrnil. Dva mo- za prideta, in za njima je stalo dvanajst Indijancev.

"Kaj je, stari? Nimamo časa izgubljati."

"Kam menite, vitezi cenje- ni?"

"Proti Meglogorju."

"Kaj hočemo tam? Je li si gotov z glavarjem?"

"Naredil sem kratko. Oblju- bil sem mu čede sennor Avgu- ština Pene, pa oglavek Sokolje- gačosa; takoj se napoti proti Bivoljezeru."

"In midva?"

"Greva proti Meglogorju, da vzdigneva zaklad, preden gla- varju slediva."

"Kakšen zaklad?"

"Tale človek tu, mehikanski capin, ki so ga hoteli rdečkož- niki ravnokar mučiti, obljubil mi je, ko pridem blizu, če ga rešim, pokazati silno bogato bo- nanso. Črnotič ga je imenil za Sokoljeoko, in jaz sem vzel s se- boj dvanajst Indijancev, da ne bom v zadregi."

Baraha — ta je bil oni capin mehikanski — ni razumel nič angleški, sicer bi ne bil pre- več ponosen na danj naslov.

"Zdaj pa itaj, da vidimo, je li zlatišče res tako neznanski bogato, kakor je pripovedoval."

Mešanik — ta je bil tu govori- nik — je stopal z Rdečeročni- kom pa Barahom naprej. In- dijanci pa eden za drugim, ka- kor jim je navada.

Diaz vstane od tal.

"Kolika sreča, da se ti malo- pridneži niso ustavili pri hra- stu. Moj konj bi me izdal. Kdo

sta ta dva moža, katerima hoče ta izdajalec pokazati bonanso? Izvršujeta nenavadno oblast nad rdečniki, Don Avgustin Pe- na dakle ima biti napaden! Ne- vtegotoma moram na Bivoljezero, da ga svarim. In popred poje- dim v Zlato dolino, da poučim Tiburcija, mladega grofa de Medijana, in njegova lovca. Vkljub ovinku, ki ga moram storiti, da me ne vidijo, dospem v dolino pred divjaki, in tako pridem o pravem času, da opo- zorim prijatelje na pretečo jim nevarnost.

Diaz odveže konja, zasede in odjaha.

Med tem so se v Zlati dolini odigrali nekateri prav resni pri- zori.

Ko sta videla don Estevan pa Diaz, da sta dana v roke trem lovcom, šla sta za njimi do me- sta, kjer so ležali ustreljeni ko- nji, med Zlato dolino in pira- mido.

Fabij je stal pred trenutkom, ki je bil primeren, da odkrije velike skrivnosti iz njegovega življenja.

Diaz je čutil neko razdvoje- nost v svojem notranjem, kate- re ni mogel izravnati. Čudovi- to je bil motril spretnost, o- praznost, čvrstost, s katero se je don Estevan de Arečiza po- srečilo, da je brzdal tolpo div- jih silovitih slepovcev ter jo spremenil v dobro oboroženo in še precej ustrahovano četo. Čis- lal je svojega načelnika, ter je bil važen doslej, izkazovati mu pokoriščino. In zdaj je slišal tožbo Pepota Dormiljona in Fa- bija, in izpovedbe Kučilove so bile povsem sposobne, da ga prepričajo, kako so obdolžive resnosc.

Pepo, bivši stražnik, je videl izpolnjeno si najtoplejšo željo: grof de Medijana dobiti v svoje krepke pesti. Oživljalo je raz- stražnika maščevalno čuvstvo, da možu po pravici povrne, ker ga je bil storil četudi nerado- voljnega deležnika umora.

Glede Rdolesa je omeniti, da je v tem trenutku čutil samo ljubezen do Fabija in pa resno- bo puščavske sodbje, kateri je imel prisostvovati. Sin mu je stal ta hip pred željenim od- kritjem, v globoko temo pretek- losti zavitim in Rdoles je bil vol- jan pojasniti, podpirati.

Pepo je bil prvi, ki je povzel besedo.

"Storite, da začnemo, don Fa- bijan! Vse je tu, kar je treba za soditev in ne moremo trditi, da ostanemo dolgo nemoteni."

Nagovorjeni pritrdi ter se obrne k don Estevanu.

"Slišali ste, senor, kaj je pri- nas sklenjenega nad vami."

Arečiza vzgleda mrklo.

"Ne poznam nikogar, ki bi imel pravico, meni sodbo delati. Kdor ima pritožbo, obrne se na gosposko. Jaz nobenega ne pri- znaвам sodnikom, ki je pobe- gel iz dežele, hotoč oditi priso- jeni mu kazni!"

V Pepotovih očeh se zabliška.

"Ali je bila pravična? Ako to menite, potem vzdignem jaz svoje roke ter vas zabijem v zemljo kakor šakala, okužujo- čega zrak."

"Začnimo, prijatelji!"

"Res, dajmo," poudarja Fa- bija. — "Hočete vi sestaviti so- dstvo, oče moj?"

"Mahoma! Kdo je tožnik?"

"Jaz pa Fabij," odgovori Pe- po.

"Torej stopita na stran, ker ne moreta biti sodnika."

"To vi prevzamete, oče."

"Ne, sin moj, tega ne morem, ker moja ljubezen do tebe bi me mogla dovesti na krivični izrek. Imamo le enega tu, ki more to službo opravljati."

"Pocketed" Germans Forced to Surrender

CAUGHT IN THE GIGANTIC TRAP set for them by onrushing Americans and slugging British and Canadians in France, these are some of the thousands of German prisoners captured after hard fighting in what has become famous as the "Falaise pocket." British troops are bringing them into a prisoner camp as Allied tanks roll on toward the battlefield.

Obrne se na Diazu.

"Sennor Diaz, kakor upati, iz- kazali nam bote čast, da prevza- mete predsedstvo."

"Hvala vam! Ali mi prisoja- te voljo, da razsojujem glede onega, ki je moj zapovednik, in katerega sem hotel še pred ma- lo časa osvoboditi?"

"In vendar bote vzeli nase to breme. Jaz moram prevzeti službo čuvaja in vi poznate na- vado savane predobro, da ne bi vedeli, kako dolžnost nalaga vsakemu lovcu, da se potegne za pravično stvar. S svojo odklo- nitvijo bi nas samo razžalili."

"Bodi, hočem biti po vaši vo- lji! Vendar prošim, takoj za- četi, ker se nahajamo v krajini mož, katerim bo veselo zabava- nje, če bodo našo sejo prekinili s krogami in piščami."

"Potem dovolite, da po stari navadi obrišem prostore."

Rdoles odkaže Diazu, kot edi- nemu pravico imajočemu — se- sti, sedlo ustreljenega konja. Temu nasproti začrta z naboj- nikom krog.

"Tu je vaše mesto, don Este- van. Upam, da te črte ne pre- stopite, ker nasledek tega pre- stopka bi bil ta trenotek — krogla."

Na levi in desni Diazu se po- stavita Fabij in Pepo, tako so tvorile te štiri osebe kraje čve- terokota ali konce križa. Zunaj te straže je stal Kanadčan kot ču- vaj reda in stražar varnosti.

Diaz izvleče nož ter ga zasa- di v zemljo.

"Sennores, soditev se prič- nja. Trpi tako dolgo, dokler je klina skrita v prsti, v znak, da ne vlada sila in premoč, nego pravičnost. Kdo ima tožbo?"

"Jaz, Pepo Dormiljon, kakor se mi ime glasi."

"Pa jaz, Tiburcio Areljanos, kakor so me doslej imenovali."

"Tedaj sunita svoje nože v tla. Zadeni vaju smrt, tako ostru in črtovita, kakor vajini rezili, ako mislita krivično."

Storita po velevniku stare po- svečene navade v savini.

"Pepo Dormiljon, koga toži- te?"

"Tožim tega don Estevana de Arečiza, ki se prav zove grof de Mediana, ter se sam naslavlja vojvoda Medinski."

"Kako se glasi vaša tožba?"

"Tožim ga treh zločinov: pr- vič umora, drugič detoropa in

tretjič zlorabe oblasti v kazno- vanje nedolžnega."

"Don Estevan de Arečiza, je- li priznavate, da ste grof An- tonio de Mediana?"

"Ta sem," odvrne, ponosno.

"Priznate li, da ima ta Pepo Dormiljon pravico tožiti vas?"

"Ne priznavam ničesar in ni- kogar, tudi vam ne prava, me- ne izpraševati ter ne bom odgo- varjal, razun če se mi bo lju- bilo."

(Dalje prihodnje)

Opomini glede raci- joniranja

SLADKOR

Znamke št. 30, 32 in 33 so se- daj veljavne vsaka za pet fun- tov sladkorja, do preklica.

Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov sladkorja za vkuha- vanje konzerv, in sicer do 28. februarja 1945.

Za dodatni sladkor za vkuha- vanje, pošljite prošnjo na ra- cijski odbor in priložite Spare Stamp No. 37 iz racijske knji- žice št. 4.

MESO, MASCOBE

Rdeče znamke A 8 do Z 8 in A do L 5 v knjigi št. 4 so ve- ljavne do preklica.

PROCESIRANO SADJE IN ZELENJAVA

Modre znamke A 8 do Z 8 in

Last War Heroes

American fighting men who battle the Hun in this war look for graves of relatives, fathers and uncles, who fell while battling the Hun at Belleau Wood, France, in World War I.

Marine Vets Return Home

Home for the first time in 30 months, some 300 marines of the Second division, heroes of fighting the Japs on Guadalcanal, Saipan, Tarawa and Tinian, shouted with joy as their transport docked in San Francisco. Sixty-five of the returning heroes were casualties, sick or recovering from battle wounds. They display captured Jap flags.

sme vojaštvu preko oceana poslali brez pisane prošnje od 15. septembra do 15. oktobra. Najbolje je, da se jih odpremi pred koncem septembrom.

Zavoji morajo biti v predpisani velikosti in za- bojčke, v katere vložite va- ša darila, si lahko nabavite po raznih trgovinah v me- stu.

"HE'S BEEN MAKING THOSE LONG-RANGE PREDICTIONS FOR YEARS—AND THEY SAY HE NEVER MISSES."

UNITED NATIONS FACTS

BEHIND GESTAPO'S BACK!

DE. FRIE. DANKE

THE DANISH UNDERGROUND PAPER DE FRIE DANKE PUBLISHES REPORTS BY ITS BERLIN CORRESPONDENT AND RUNS PICTURES SMUGGLED OUT OF GERMANY

ON'S HEMECHT

THE LUXEMBOURG UNDERGROUND PAPER ON'S HEMECHT BOASTS ON ITS MASTHEAD DIRECT WIRELESS CONNECTIONS WITH LONDON, NEW YORK, MOSCOW AND CHUNGKING!

Churchill-Gazette

IN THE 3 YEARS THE CHURCHILL GAZETTE HAS BEEN ILLEGALLY PUBLISHED IN BELGIUM, NONE OF ITS CONTRIBUTORS HAS BEEN DISCOVERED BY THE GESTAPO.

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČI!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

Nova plošča

Ravnokar smo prejeli novo četrto Yankovich ploščo.

Bod moja, bod moja

Slovenski valček

Imamo tudi druge slovenske in hrvaške plošče

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. JOHN SUSNIK

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.-n.

(Nadaljevanje)

"To pa je res skrivnostna kraj!" je vzkliknila ona, oziraje se okrog.

"Ravno tako se mi zdi, kakor da se vse miši cele Angleške skrivajo v tej podrtiji", sem ji odgovoril.

Pri tem mi prihaja na misel neki grič blizu Balarata v Indiji, kjer so delali rudokopi."

"To je čisto naravno," je pripomnil Holmes, "kajti tudi tu so sledovi onih, ki so iskali zaklad. Saj se spominjate, da o ba brata že šest let iščeta skrivnjo. Ni čuda torej, da je zemlja vsa prevrtana."

V tem trenutku so se odprla vrata in Tadej je planil ven, obupno je mahal z rokami in strah se mu je bral na obrazu.

"Jerneju se je nekaj pripetilo," je vpil. "Mene je groza! Moji živci tega ne preneso."

In res so mu od strahu skledetali zobje in njegov obraz, ki je gledal iz kožuha, je bil podoben obrazu prestrašenega otroka.

"Pojdimo v hišo," je zaklical Holmes kratko in odločno.

"Da, prosim vas, hitite!" prosil Solto. "Jaz si ne vem pomagati."

Šli smo za njim v sobo oskrbnice in tu smo našli staro gospo, ki je z zmedenim pogledom hodila gori in doli v vila roke. Pri pogledu na gospodično Morstan se je nekoliko pomirila.

"Hvala Bogu, da ste tukaj, gospica," je vzkliknila z bolestnim glasom. "Tako mi dobro de, ko vidim vaš mili obraz. Oh, koliko groznega sem morala danes pretrpeti!"

Gospodična ji je pogladila raskavo in od dela zagorelo roko in je zašepetala nekaj pri-mernih in tolažilnih besed. To je zopet pobarvalo blede lica prestrašene žene.

"Moj gospod se je zaklenil in mi neče kar nič odgovoriti," je pripovedovala. "Čeli dan s em pričakovala, da me bo poklical. On ja kajpak večkrat rad sam, in nisem ga hotela nadlegovati; toda pred eno mi je nekaj reklo, da ne more biti vse v redu. Šla sem gori in pokukala skozi ključavnico. Ne pomaga vse nič, gospod Tadej, vi morate iti gori in sami pogledati. Že deset dolgih let služim pri gospodu Šoltu: videla sem ga veselega in žalostnega, toda tacega pa še nikoli, kakor danes."

Serlok Holmes je vzel svetilko in šel naprej; Tadej je šel za njim, tresoč se po vsem životu. Bil je tako vznemirjen, da sem ga moral podpirati in mu pomagati po stopnicah navzgor; noge so mu bile namreč popolnoma odpovedale.

Dvakrat je vzel Holmes na stopnicah svoje povečevalno steklo v roko, da bi natanko opazoval preprogo, ki je pokrivala stopnice. Jaz sem videl samo prah, ki je ležal na nji, on je pa gotovo zapazil kako drugo sled, kajti počasi je šel od stopnice do stopnice, držal svetilko čisto pri tleh in ostro gledal sedaj na levo, sedaj na desno. Gospica Morstan pa je ostala spodaj pri tarnajoči oskrbnici.

Tretji oddelek stopnic se je končal v dolg hodnik, čegar desno steno je krasila velika slika, vezana na indijsko preprogo, na levi pa je bilo videti troje vrat. Holmes je premišljeno korakal dalje, midva pa sva šla vedno tik za njim; na stenah so se videle dolge in črne sence, ki so nas spremljale. Ko smo prišli do tretjih vrat, potrkala Holmes, a ne dobi nobenega odgovora. Nato poskusi vrata odpreti: toda ta so bila zaprta

znatraj in kakor smo mogli opaziti pri svetlobi svetilke, porinjen je bil preko njih velik in mogočen zapah. Ker ključa ni bilo v ključavnici, se je moglo pogledati v sobo. Holmes se je torej pripognil ter pokukal skozi ključavnico — toda v istem hipu je prestrašen odskočil.

"Tu notri tiči sam zlodej, Watson," je vzkliknil tako vznemirjen, kakor ga še nisem videl nikdar poprej. "Kaj storiti?"

Tudi jaz sem pogledal zdaj skozi ključavnico, toda prestrašeno sem odskočil. Mesečina je razsvetljevala z medlimi žarki sobo notri! — Grozno! Naravnost proti vratom je topo upiral pogled grozen obraz, čisto kakor obraz našega tovariša Tadeja, ista visoka plešasta glava z vncem rdečkastih las, ista blekota, samo da so bile poteze na obrazu nepremične, kot otrpnele, a spučene, z groznim nasmehom. To obličje je bilo tako podobno našemu malemu prijatelju Tadeju, da sem se nehotno ozrl proti njemu, da bi se prepričal, če res še stoji za menoj. Pri tem pa sem se spomnil, da je on že prej pravil, da sta z bratom dvojčka.

"To je grozno," odgovoril sem Holmesu. "Kaj naj počnemo?"

"Vlomimo vrata," je vzkliknil Holmes in se zaletel z vso težo svojega života proti ključavnici. Ta je sicer zaropotala in začela pokati, toda odjenjala ni. Sedaj sva se oba naenkrat proti vratom zagnala in res je odletela ključavnica z velikim ropotom v stran, midva sva pa stala v sobi Jerneja Solta. Bila je podobna kemični delavnici. Dve vrsti steklenic s steklenimi zamaški sta stali ob steni nasproti vratom, na mizi pa so stale Bunsenove žarnice, razna cevi, retorte vse navskriž. V kotih so stale velike, s slamo obite steklenice, v katerih je imel najbrž razne kisline. Ena izmed steklenic je bila gotovo strta, ker je tekla iz nje črna tekočina in napolnjevala zrak z ostrim, smolnatim duhom. Ob eni steni sobe je slonela lestva pri kupu lat in malte, nad lest-

vo pa sem opazil odprtino v stropu, ki je bila dovolj velika, da se splazi skozi njo človek. Na tleh ob lestvi je ležala dolga in močna vrva.

Poleg mize, v lesenem naslanjaču je sedel gospodar hiše, ves sključen, glavo nagnjeno na levo stran, na obrazu pa se mu je poznal čuden, nerazumljiv nasme. Bil je že čisto trd in mrzel in gotovo že več ur mrtev. Zdelo se je, da ni le njegov obraz na poseben način spačen in skriviljen, ampak tudi vsi njegovi udje. Na mizi ob njegovi roki je ležalo neko posebno orodje — rjava, grčava palica, na katero je bila z navadno vrvo privezana kamnata glavica, podobna kladivu. Poleg palice pa je ležal košček papirja, na katerem je bilo načrtanih par besedi. Holmes je prebral, nato pa ga dal meni.

"Ali vidite?" me je vprašal ter pomenljivo privzdignil obrvi.

Z grozo in strahom sem prečital na papirčku besede: "Znamenje štirih." "Za božjo voljo, kaj naj vse to pomeni?" sem vzkliknil. "To pomeni, da se je tu izvršil umor," je odvrnil Holmes ter se sklonil čez mrtveca. "O, saj sem vedel, da pride do tega. Pogledite sem!"

Kazal je na neko stvar, ki je bila podobna dolgemu, črnemu trnu in je ravno pod ušesom tičala v glavi.

"Zdi se mi, da je trn," sem dejal jaz.

"Da, gotovo. Saj ga lahko izvlečete, toda bodite previdni, kajti zastrupljen je."

Prijel sem ga s palcem in kazalcem in dal se je tako rahlo izvleči, da se je komaj poznala sled, kjer je tičal. Pokazala se je kapljica krvi ondi, kjer je bila prebodena koža.

"Zame je vse nerazrešljiva uganika," sem priznal jaz, "človek bi mislil, da se bo čimdalje bolj jasnila, pa postaja stvar čimdalje temnejša."

"Ravno nasprotno," meni Holmes, "to, bo vsak trenotek jasnejše. Manjka mi samo še par členov v verigi mojih sklepov, pa, bo stvar pojasnjena."

Pozabila bi bila skoro najinega tovariša. Stal je še vedno med vrati — kot da ga je strela omamila — vil roke in bolestno ječal. Naenkrat pa je začel glasno tarnati.

"Zaklada ni več! Ugrabili so mu zaklad! Tu zgoraj je luknja, ki sva ga bila skozi njo doli

spustila. Jaz sem mu pomagal! Jaz sem ga videl zadnji. Tu sem ga pustil včeraj zvečer in ko sem šel po stopnicah doli, sem slišal, ko je zaklenil vrata."

"Ob kateri uri je bilo to?"

"Ob desetih. Sedaj pa je mrtev, prišla bo policija in mene bodo nazadnje še sumili, da sem imel tudi kaj opraviti pri umoru. Gotovo bo tako prišlo. A, vidva, gospoda, kaj ne, ne mislite tega? Vidva gotovo ne bosta mislila, da sem jaz kaj takega storil? Jaz vaju vendar ne bi bil privedel sem, ko bi bil to storil. O jojmine, o jojmine; to vem, da mi bo huda predla."

Mahal je z rokama po zraku in tolkel je z nogami ob tla, ko da ga je napadla blaznost.

(Dalje prihodnjic)

DIREKTORIJS D. D. NA RECHER AVE. ZA LETO 1944

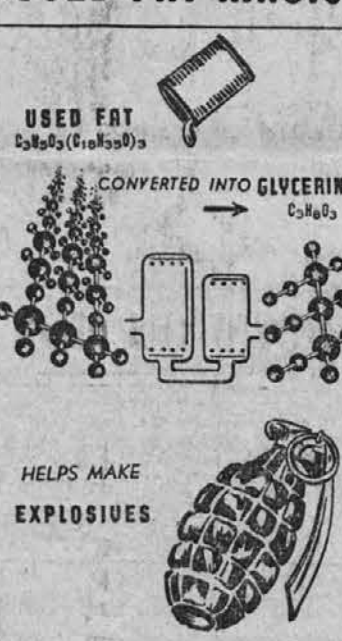
Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Frank Zagar, tajnik Jim Rottar, 19615 Kewanee Ave., blagajnik John Ivančič, zapisnikar Frank Rupert; nadzorni odbor: John Troha, Fr. Zigman, Jakob Peklaj.

Gospodarski odbor: Frank Fende, Janko Robič in Matija Klemen. — Publicijski odbor: Frank Segulin in John Požun, zastopnika za Federacijo domov Frank Podboršek in Jim Rottar, za State of Ohio Association: John Ivančič in Frank Zagar.

Ostali direktorji so: John Killher, Andy Pezdir, Frances Rottar. Oskrbnika društvenega doma sta Mr. in Mrs. Charles Starman.

Direktorij zboruje vsako tretjo sredo v mesecu ob 8. uri zvečer.

USED FAT MAGIC

Chinese Soldiers Cross Treacherous River

Chinese soldiers march to the front crossing the treacherous Salween river by means of a temporary suspension bridge. The original bridge was blown up by the Chinese as a measure against the Japanese advance. All supplies for the Chinese forces in this district have to be carried by Chinese on their backs or dropped by planes. Increased transport planes have made it possible to begin to furnish the fighting Chinese in the Salween river section with much needed weapons, food and other supplies.

SLIKE V SREDO

V sredo 20. se vrši slikovna predstava

ob vsakemu vremenu, če bo lepo na vrtu, drugače pa v dvorani nove šole na Glass Ave. Glavne slike bodo: Poljska dežela; Kulturni vrtovi s paradami; Vrtovi pri hišah; Poroke in vojska. Imenik je priobčen v dopisu. Pridite!

A. G., prireditelj.

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKES ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške
PACKERJE IN NAKLADALCE
Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje, METAL STAMPING INSPEKTORJE
Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA
1111 E. 200 ST.
IV. 3800

Mali oglasi

PEKARIJA

25 let v obstoju se proda po pravniški ceni. Prodaja vdova, ki je bila ves čas lastnica. Tedenski dohodek je \$500. Vsa moderna oprema, nizka najemnina. Zglasite se med 2. in 3. uro popoldne. 4938 Payne Ave.

Madame Stoner

Nadarjena bralka misli in svetovalka
1875 E. 79th St.
med Hough in Euclid Ave.
Posvetujte se z menoj o vaših življenjskih zadevah. Če ste v kakšni zadregi, obrnite se na osebo, ki vam lahko pomaga.
Odprto dnevno od 11. zj. do 8. zv.

RADIO POPRAVILA

Pridemo iskati in pripeljemo nazaj. Eno-dnevna posluga

Rhoades Radio

5817 Broadway Michigan 5900

ELITE ELECTRICAL CO.

11719 St. Clair Ave. — GL. 7728
Popravljamo električne in hišne predmete. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo. Naša posebnost so popravila radio aparatov.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

KUPITE IN PRIHRANITE PRIPTAK'S

Grand — Magic Chef — Roper plinske peči. Kombinacijski greli na premog in plin ter na olje. Oddajte vaše naročilo za ledenico in pralni stroj SEDAJ!

PTAK'S

5416 Broadway. Odprto do 9. zv.

MI POTREBUJEMO AVTE

Plačamo najvišje cene

St. Clair Olds Co.

10642 St. Clair Ave. GL. 7314

Naprodaj imamo posestva;

hiše za eno in dve družini, v bližini slovenskih cerkva na vzhodni strani mesta.

EDWARD A. PERK

REALTOR
5710 Portage Ave. — MI. 3660

Loree A. Wells

Dostojanstveni pogrebi po zmernih cenah
od \$125 do \$1,000
CEDAR 7038

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Ženske za delo

Začetnice sedaj lahko ob začetku dobijo polno plačo. Mi vam pokažemo kako.

60 let stara firma

Dobra bodočnost

Assemblers

Punch Press operatorice

Solderers

Strojne operatorice

Inspektorice

Dnevni in nočni šift

Dobra plača od ure in overtime in plača od komada

10 ur dnevno

5-dnevni delovni teden

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49 St. — od St. Clair

Mali oglasi

Naprodaj je

4-družinsko poslopje, v kateremu je tudi delikatesna in tobakna trgovina. Dober dohodek. Radi nesporezuma v družini se prodaja pod ceno ocenitve. Zglasite se med 10. in 11. uro popoldne na 3358 W. 48 St., vogal Storer Ave.

Stanovanje v najem

Odrasli družini se odda v najem 5 sob in kopalnica. Lahko se rabi tri spalne sobe. Naslov se pozive v uradu tega lista.

Odda se v najem

Stanovanje s 3 sobami se odda v najem za majhno družino; na E. 161 St. Vpraša se na 1223 E. 175 St.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Za delavce

LESNI DELAVCI

Izkušeni dela na stroju

DOCK CUTTER, itd.

Dobra plača od ure

Atlas Stencil Files,

INC.

12205 St. Clair Ave.

PO. 3500

Dovoljeni nam je uposliti pri vhodu

POTREBUJEMO

ARC WELDERS

KOVAŠKE POMOČNIKE

STROJNE OPERATORJE

POWERHOUSE

POMOČNIKE

PLAČUJEMO DOBRO PLAČO

OD URE, BONUS NA PRODUKCIJI, IN POSEBNI BONUS

Apeliramo na vas, ker živite prav v tej naselbini, in je vam mogoče iti na delo peš, da se vam ni treba dremati dolgo ure na poulični železnici, kar smatramo, da je mnogo vredno.

Johnston & Jennings Co.

877 ADDISON (od St. Clair)

DOVOLJENO NAM JE UPOSILITI PRI VRATIH

Delo dobijo takoj

Strojni operatorji

Punch Press operatorji

Drillpress operatorji

Broch operatorji

Znotranji in zunanji brusarji

Milling Machine operatorji

Dip Tank barvarji

Prekladalci materiala

Visoka plača od ure in "overtime"

Stalno delo

Morate imeti Statement of Availability

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Oglašajte v Enakopravnosti

MOŠKE IN ŽENSKES

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.